

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm|| Maii Et Ivnii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258 - 10263

De S. luone presbytero & confessore.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77393)

integro munditiæ ac sanctimonie tenore calcavit. Quid plura? Ut pontifex & pastor bonus, oculi Christi prodesse cupiuit, sed præesse contempsit: Ut electus sacerdos, dignum Deo sacrificium obtulit: Ut doctor egregius, discipulorum mores salutaribus documentis instruxit. Denique ut eremita sanctissimus, solitudinem, paupertatem atque humilitatem, poenitiæ quoque austeritatem singulari feruore zelauit. In hoc autem ultimo cunctos ita præcessit, ut cum Aegypti monachos prædicari, laudari a nachoretas, eremitas mirari audiam, hunc tamen semper excipere audeam, nec ei monachorum quempiam comparare. Ab infantia quippe, post prima fidei rudimenta, cum maiorem perfectionis gratiam desiderare cœpisset, in monastica disciplina, præpostera velocitate charitatis, penè cœpit antè perfectus esse, quam disceret. Denique tantam in ea perfectionem adeptus est, quam nullæ vnquam literæ dignis laudibus prosequantur. Quam in re cum discurrere per singula & numerare cuncta, onerosum sit, ad probationem huiusmodi perfectionis hoc solum arbitror satis esse, quod summum sacerdotij gradum, ad quem Dei iudicio & cum vniuersæ plebis fauore sublimatus fuerat, ob amorem solitariæ & monasticæ vitæ deseruit. Illa tamen sancta & contemplatiua solitudo, quam actiuæ solitudini, optimam cum Maria partem eligens, prætulit, non ipsi soli, sed plurimis profuit, totiq; Ecclesiæ Dei vtilem fructum fecit. Nam ex his, quos in solitudine spiritaliter genuit, durat hodiè religiosa successio, quæ continuè non solum numero, sed & merito crescens, fructuosis virtutum operibus & exemplis, nedum militantem Ecclesiam pascit & recreat, sed etiam triumphantem lætificat. Ad cuius lætitiæ participationem ille nos peruenire concedat, qui est benedictus in secula seculorum, Amen.

† prepropo-
ra, legendū
videtur.

Luc. 10.
Cælestino-
rum institu-
tum mona-
sticum.

VITA S. IVONIS PRESBYTERI ET CONFES-
SORIS, GRAVITER ET FIDELITER CONSCRIPTA,
ad stipulante ei Diplomate Clementis VI. Pontificis Maximi. Dictio-
nem passim mutauit F. Laur. Surius.

TEMPORIBVS nostris, in quos fines seculorum deue-
nerunt, nouam quandam stellam creauit Deus in firma-
mento cæli, cuius splendore ornarentur cælestia, illustra-
rentur humana: nempe sanctissimum Iuonem presbyte-
rum & confesorem, è Britannia minori ortū. Cuius præ-
claris meritis cælestis gratulatur Ierusalem, Ecclesia mili-
tans triumphat, satanæ potestas proteritur, humanum ge-
nus subleuatur, dum vbiq; terrarū eius egregia coruscant,
miracula. Et quidē cum adhuc inter mortales in terris de-
geret, illius meritis cœperunt salutis exēpla existere, quæ
admodum & literis Pontificis maximi, & multorum Ec-
clesiæ prælatorū ac principum, cōpluriumq; aliorum Christianorū fide dignis est testi-
monijs comprobatum. Fuere autem illi parentes nobiles, è quibus est legitimo matri-
monio procreatus. Pater Ahelorus dicebatur filius Cācieti militis: matri, Azonis no-
men fuit. Editus autem in hanc lucem est beatus Iuo in pago, quem vulgò Martini ap-
pellant, non longè ab vrbe Trecorensi. Quam verò Deo charus futurus esset, eius ge-
nitrici dormienti diuinitus est reuelatū. A primis ætatis annis vsq; ad supremum vitæ
diem, conuenienter doctrinæ Apostolicæ, sobriè & iustè & piè vixit in hoc seculo.
Vbi ad quartum decimum plus minus ætatis peruenit annum, diuinis literis cupie-
bat institui, ut, quemadmodum Propheta ait, in lege Domini posset meditari die ac
nocte. Itaq; Parisios profectus est, causa amoris Christi libenter carens parentum ami-
corumq; solatijs, & apud ignotos, & exteros degens. Neq; verò bonis literis oscitanter
incubuit, sed cum diligentem illis nauasset operam, neque contemnendos in ijs fecif-
set progressus, ut sacræ Theologiæ & Iuris Pontificij grauioribus studijs sese traderet,
Lutetia Aureliam se contulit. Vbi sanè vino & lautioribus ferculis, vitæq; huius ob-
lectamentis & delicijs, quantum potuit, sibi interdixit, corpusq; suum varijs modis ma-
cerauit. Corporis & animi pudicitiam accuratè in se tueri nitebatur, secum pensitans
illud Sapientis: In maleuolam animam non introibit sapientia, nec habitabit in cor-
pore subdito peccatis. Cum autem in his studijs iam diu versatus esset, à quodam Re-
donensi Archidiacono accitus est, ut iudicis Ecclesiastici officio apud illum fungere-
tur.

Maij 19.
Cap. 1.

Clementē
VI. dicit.

Parentes S.
Iuonis, &
patria.

Tit. 2.

Cap. 2.

Psal. 1.
Parisijs dat
operā lite-
ris.

Abstinet
Vino, &c.

Sap. 1.

Pfal. 109. tur. Ille verò memor illius Prophetice sententiæ: Beati qui custodiunt iudicium, & faciunt iustitiam in omni tempore. eam functionem gratis in se recepit, & quæ faciendæ erant, benignè, amanter & absque dilatione exequi conatus: nec tamè committere voluit, quin sacræ Theologiæ prælectioni quotidie interesset, & corpus suum multipli abstinentia afficeret. Orphani, afflicti, calamitosi homines, eius fovebatur humanitate & patrocinijs: inter discordes conciliabat pacem & amicitiam: eos, quæ carceribus tenebantur, hortabatur ad patientiam: & cum proferenda ab ipso esset in iudicio sententia, sine lachrymis id non faciebat. Ecclesiasticam libertatem & immunitatem pro viribus tuebatur, in misericordiæ opera totum se impendebat, iamq; toto pectore cœpit ea, quæ sunt huius mundi, despiciere, & ardenti desiderio cælestibus semperq; mansuris bonis inhiare.

Cap. 3. Interim autem fama eius ad Trecorensis Episcopi aures perlata, ab eodem Episcopo generalis est Iudex, siue Officialis, vt vocant, institutus. Sed neq; sic immemor fuit eorum, quæ antè diximus: immò verò ad sublimiora pictatis studia se accingens, ibat de virtute in virtutè, & semper seipso melior euadere nitentur. Cum aut id officij ali-

Abdicat se iudicis functione. quadiu strenuè & fideliter esset executus, cuperetq; totum se dare contemplationi rerum diuinarum, & viuendi perfectiorem sectari modum, eo officio se abdicauit, atq; ad ecclesiam de Lohanero, cuius erat moderator, se contulit, totumq; se diuinis mancipauit rebus, beatissimæ Mariæ Magdalene illectus exemplo, quæ partem optimam elegit, & Dominum habuit sui instituti approbatorem. Ibi tamen vestes molles & delicatas, quibus pro ratione sui status antea fuerat usus, ilico abiecit, pannosq; colorio siue albo, eo-

Luc. 10. que rudi & exigui precij contentus, instar pauperum monachorum, sculponcis utebatur. Carnem verò edomabat cilicio, quod indusio crassissimo regebat, ne sub cuiusquæ conspectum veniret. Porro ieiunia omnia ab Ecclesia instituta & indistincta obseruabat, vt pane & aqua contentus esset. Esicis delicatis semper abstinebat, rudi cibario pane & pulmento vilissimo vescabatur. Quando erat domi, nunquam non orationi & contemplationi clam vacabat, neq; tum alimenti alicuius corporei percipiendi vlla ei cura inerat, quemadmodum sequentia docebunt.

Cap. 4. Accidit enim quodam tempore, vt in cubiculo suo septem dies solus maneret, per-
Septem diebus perpetuo orat, nihil comedit. petuò in precibus perseverans, neq; vllum expetens, neq; sumens cibum corporum: ac nihilo minus bona corporis habitudine & facie iucunda postea inde exiuit, perinde ac si diebus illis opiparè victitasset. Non patiebatur vllum sibi præterire diem, quo non summo cum desiderio & animi deuotione sacrificaret, nisi legitime esset impeditus.

Pfal. 118. Quodam die illo sacrificium offerente, cum ex more sacram hostiam eleuaret, globus igneus magni splendoris ipsam ambiebat hostiam, calicèq; eleuato, ac rursus deposito, repente disparuit. Preces horarias, quas horas Canonicas vocant, studiosè persoluebat. Media nocte cum Propheta semper surgebat, preces nocturnas, quæ matutinae dicuntur, Deo offerens, neq; à ceteris diurnis Canonicis precibus abesse volebat. Sô-

Somnus eius Stratum. Ceruical. ni erat parcissimi, rarò vel nunquam illi indulgens, nisi vel lectione, vel itinere fatigatus: tunc enim necessitate adactus, detractis calceis, dabat membra quieti, ceteris vestibus indutus. Cubabat autem vel in nuda humo, vel glebis, crassis nodosisq; virgis vel stipitibus constratis, mollissimum capiti ceruical supponens, nempe aut Biblia sacra, aut saxum prædurum. Hospitalitatis erat præcipuè studiosus, ita vt rarò vel nunquam à mensa sua pauperes & hospites abesse voluerit. Hominem quendam inopem cum

Studia erga pauperes & peregrinos. vxore & quatuor liberis eius, plus minus nouem annis habuit domi suæ, ijsq; ea, quæ ad victum cultumq; corporis pertinent, benignè suppeditauit. Erat sanè cum primis misericors & liberalis, & ad præstandas elemosynas valde attentus. Ex quo benignitatis fonte manauit, quòd etiam alienigenas pauperes, item egenos, mala affectos ualitudine, deformes, haud secus atq; fratres suos humaniter excepit, affabile, comem-

familiarè se illis exhibuit, ad mensam suam sibi assidere voluit, de cibis suis illis apposuit, lectos apparauit, proprijs manibus illorum pedes abluuit. Eiusmodi autem pietatis officijs certas assignarat ædes, in quibus ijs semper vacare posset.

Cap. 5. Et vt charitati, qua feruebat, abundè satisfaceret, ipse sibi vltro subtrahebat vitæ de-

gendæ res necessarias, & vt pauperibus benignè faceret, vestes & alimenta sua illis impertiebat. Accidit quandoq; illis in locis magna frumenti caritas, nec erat beato vi-

ro plus, quam vnus panis. Quem cum vellet pauperibus elargiri, vicarius eius rogauit eos, quos vir sanctus inuitarat, ne id permetteret, quòd nullum alium panem domi haberent. Vt ergo sensit vir Dei murmur vicarij sui, mox dimidium panem dedit illi, reli-

quam partè pauperibus distribuit. Cum ià ad mensam eundè esset, & vicarius dimidium

panem

panem

panem apponere vellet, quæsitum diligenter eo loco, quo eum reposuerat, reperire nõ potuit. Ecce aut nutu diuino muliercula quedã illic adest, tres magnos apportat panes, offert eos seruo Dei, & eius mensa imponit, nec vltra à quoquam videri potest.

Alio die complures inopes ab eo stipem petiere: sed cum non haberet nisi paucos panes, diuino implorato auxilio, omnibus abunde satisfecit. Alio rursus tempore cum viro Dei non nisi vnus esset panis exigui precij, & multi ad eum confluxissent pauperes illo vno pane, diuina fauente gratia, omnibus fecit satis. Visitabat quandoq; parocciã suam: occurritq; illi homo egentissimus, petens ab eo stipem. Sed cum nihil haberet, quod illi largiretur, capitium sibi detraxit, & pauperi dedit. Vix dimidij autẽ milliaris confecto itinere, capitium suo illud sensit capiti restitutum. Iniunxit quandoq; duob; familiaribus suis, vt quandam cistam frumentariam in suos & pauperum Christi vsus seruarent. Postea autem illi apertam eam viderunt & seram prorsus amotam, parumque in ea frumenti relictum. Mox igitur ad beatum virum id referunt, qui sic eis respondit: Faceat timor Deo benignè nobis opitulante, satis habebimus. Redeunt inde ad cistam, & eam conspiciunt frumento plenam.

Panes diuinitus augentur.

Item frumentum.

Multum compatiēbatur vir pius ægrotis, præsertim pauperibus, eosq; libenter visitabat, & pro illis Deum fideliter deprecabatur. Matrōna quãdã nobilis malè valebat, nec potuit medicorũ arte restitui. Itaq; nõ parum sibi pollicens de precũ & meritorũ beati Iuonis efficaciac, illum inuitat ad conuiuium. Cernens autem vir sanctus eam cibum capere non posse, panem mist in calice aquæ, vnde ipse potabat, cumq; ad Deũ fudisset preces, panem illum obtulit matrōnæ. Comedit illa, & vsque ad eò repete conualuit, vt postea annis viginti superuixerit.

Cap. 6. Matrōnam precibus sanatur.

Alius quidam triennio grauiter laborauit, & à dæmone per illum loquente, mirè vexabatur. Eũ igitur beatus Iuo ad se curauit adduci, & nocte illa apud se manere iussit. Manè surgens dæmoniachus, se liberatum sentit, Deoq; & beato Iuoni gratias agit. Cõsolabatur vir Dei afflicto omnes pro viribus, eisq; quantum licuit, subueniebat. Volebant quidam pontem facere in flumine magno, quod multi illud non sine præsentis periculo quotidie transirent. Iam trabes multæ & varia materia ex artificum consilio comporata & præparata erat, sed prorsus inutiliter. Vbi hoc rescuit beatus Iuo, illorum damnis afflicto, preces fudit ad Dominum, & ecce ligna, quæ nullum visa erant vsu habitura ad pontem efficiendum, mox apta & opportuna cernebantur.

Cap. 7. Ite dæmoniachus.

Domum quandam vastabat flamma vorax. Accurrebant vicini & propinqui, vt adferrent remedium, sed nihil efficere potuere. Indicatur periculum viro Dei, & ille precibus furens extinguit flammam. Pacis conciliandæ Ecclesiasticæq; libertatis asserendæ fuit perquam studiosus, ad eò vt eius causa non dubitaret mortis adire discrimen. Maligno concitante dæmone, inter mulierem quandam & eius filium atrox emerit discordia, nec vllis amicorum precibus potuit inter eos concordia sarciri. Audiuit hoc vir sanctus, mox sacrificium offert pro pace inter eos reformanda, & ecce ambo se permittunt eius arbitrio & voluntati, ipsiq; opera pax redintegrata est.

Cap. 8. Incendium precibus extinguitur.

Venerunt quandoque missi à rege Franciæ ad urbem Trecorensẽ, qui ab Episcopo & eius collegio subsidij nomine quippiam extorquerent. Formidante autem Episcopo & Canonicis, ne ecclesiæ thesauros illi absportarent, sanctus Iuo ad sacrariũ se contulit, illos thesauros defensus. Cum autem ministri regis ex episcopi domo equum abstulissent, eumque vellent abducere, beatus Iuo illos adijt, equumque ex illorum manibus ereptum, ad antistitis aedes reduxit, cum prius acriter illos obiurgasset, quod ea facerent, quæ ipsos minimè deceret. Abierunt autem illi, nec quicquam ex ijs, quæ diximus tulere secum. Pupillos & orphanos egregiè tuebatur, & eorũ causa diuersis in locis adibat iudicia patronũ se illis exhibens, neque id tamen spe alicuius muneris aut premij, sed pietate et iustitia permotus. Immo verò suis impedijs illorũ causas defendebat apud iudices, vt posset à Domino audire. Quod vni ex minimis meis fecisti mihi fecisti. Inde ad eò factũ est, vt ip illa regione meritò appellatũ sit aduocatũ pauperũ.

Matth. 25.

Fuit verò etiam insignis concionator, & verbi Dei zelosus imprimis seminator: neque in vna sua parocciã, ipsius curæ commissa, spar sit verbum Dei, sed in tota illa regione. Ibat autem non sublimis equo, sed pedibus suis, Christi exemplo inductus, de quo scriptura dicit: Quam pulchri pedes annunciantis & prædicantis pacem. Ibat quandoque cum famulo suo, per diuersa loca disseminans verbum Dei. Venit autem ad quoddam magnum flumen, per cuius pontem transire solebat: sed eum iam aquæ planè operuerant. Edit igitur Crucis signum, & aquæ se diuidunt, liberumque præbent iter transeunti cum famulo: rursusque ad pristinum redeunt locum, postquam

Cap. 10.

Esa. 52.

Crucis signo diuidit aquas.

illi à ponte abierant. Gentes autem eius regionis, cum eius conciones audiissent, conuersæ sunt.

Cap. 11.

Erat præterea contemplator egregius. Non raro accidit, vt cum eum putarent alij rebus terrenis occupatum, animo totus esset ad cælestia suspensus. Sæpè etiam a beatis spiritibus visitabatur. Sedebat quodam die ad mensam: superuenit autem quidam, vt videbatur, pauper miserabilis, vili habitu indutus: quem ille comiter & cum multa humanitate excepit, sibi que in mensa asidere atque sua scutella cibum capere voluit. Sed cum pauper ille parum sumpsisset cibi, mox surrexit à mensa, & dixit: Dominus vobiscum, et ecce, qui visus fuerat abiecto habitu & deformatis, iam pulcherrimus & multa luce conspicuus, candidaque veste amictus conspicitur, ita vt eius lumine tota illa splenderet domus, seq; eorum aspectibus subducit.

Cap. 12.

Alio die, sedente beato viro in sacrario Trecorensis ecclesiæ, columba quædam aduolauit mirè illustris, cuius splendore tota ecclesiæ vnà cum sacrario mirificè illustrabatur. Sedebat quandoque ad mensam cum multis pauperibus: & ecce in fide eius capiti auis quædam exigua, ad pectus colore niueo, ad tergum viridi. Apprehendit autem eam vir sanctus, & manibus blanditer demulcens, paulò post dimittit dicens: Abi in nomine Domini, & illa confestim disparuit.

Cap. 13.
Philip. 1.

Iam multis ieiunijs & laboribus intolerandis, cruciatuq; multiplici vir beatus corpus suum valde extenuarat, cupiebatq; cum Apostolo dissolui & esse cum Christo. Itaq; diuinitus præstitum est illi, vt obitus sui tempus antè præsciret. Quæ causa fuit, vt etiam cum se sentiret plus solito viribus debilitari, nullum vellet remedium admittere, sed perinde ac si rectè valeret, humi cubaret, non multis substratis paleis, versuq; ad Crucis imaginem, quam perpetuò in suo asseruabat cubiculo, cum multis lachrymis & suspirijs Dominum precaretur. Cum autem extremæ vnctionis sacramentum percipisset, Crucis signo se munivit, spiritumque suum præpotenti creatori humiliter commendans, deinceps nihil locutus est. Tota autem nocte sabbati vsque ad diem sequentem oculis apertis, & in Crucis imaginem defixis tacitus iacuit. Illucescète Dominica die, qui tunc fuit proximus ab ascensione Christi, & incidit in decimum & nonum Maij diem, spiritum reddidit, eiusque sacrum corpus in Trecorensi ecclesiâ humatum est.

Accipit extremam vnctionem.

Excedit vitam.

Miraculad sacras eius reliquias.

In finita autem post eius obitum facta sunt miracula, Deo eius meritis eximia reddente testimonia: visitaturque sepulchrum eius quotidie cum multa deuotione, etiam ab illis, qui aliunde ex diuersis orbis regionibus ad illud confluunt propter multa beneficia, quæ sancti viri meritis & precibus illic diuinitus conferuntur. Surdi enim audiunt, cæci vident, claudi ambulant, muti loquuntur, leprosi mundantur, ad vitam mortui reuocantur, profligantur ex hominum corporibus nequam spiritus, ad penitentiam permouentur peccatores, res amissæ recuperantur, bella sopiuntur, captiui ex infidelium manibus eripiuntur: in custodias & carceres coniecti, subito expediuntur: inter discordes farcitur pax, malignæ conspirationes dissipantur, qui nauigant mare, ad portum incolumes pertingunt. Nimiùm prolixi erimus, si particulatim omnia perscribere velimus.

Clemens VI. cum in sanctos refert.

Clemens eius nominis VI. Romanus Pontifex, eo tempore, quo Clemens V. & Benedictus XII. Romanæ ecclesiæ præerant, sæpè diligentem nauauit operam, vt beatus Iuo in sanctorum numerum referretur. Ei iter agenti apparuit vir sanctus, scipionem manu tenens, iussitq; vt susceptum illud negocium accuraret, & ad effectum perduceret. Itaque admodum solenni ritu postea accessit ad adscribendum illius nomini in catalogo Sanctorum, eumque pro sancto habendum pronuncians, solènter, vt vocant, canonizauit, anno Saluatoris Christi 1347. die 19. mensis Maij. Graui tum morbo affectus erat nepos eius Pontificis, idemque Archiepiscopus Narbonensis, spemque vitæ eius medici & periti homines abiecerant. Sed cum illius amici, Dei & beati Iuonis opem implorassent, certumq; votum beato Iuoni nuncupassent, statim illi instaurata salus est.

Per multa alia miracula studio breuitatis prætermittimus.